

Renaat VAN DER LINDEN

IN MEMORIAM Georges PUIMEGE

°Zaffelare 1 oktober 1915

†Zaffelare, 8 januari 1999

De vorser, heemkundige, volkskundige, historicus, verzamelaar, publicist, pionier voor het behoud van ons erfgoed in alle aspecten, voor culturele verenigingen, regelmatig bezoeker van ons Museum voor Volkskunde, dienstvaardig helper op alle terreinen die de cultuur en historie raken.

Het bisdom Gent lauwert hem met het gouden ereteken van Sint-Bavo, het Verbond van Kringen voor Heemkunde in Oost-Vlaanderen met de Reinaertprijs. Naar aanleiding van de 11-juliviering 1996 heeft de aangeduide jury in de raadzaal van het gemeentehuis Georges Puimège tot cultuurlaureaat '96 uitgeroepen. De laureaat moet uit groot-Lochristi komen. De jury, drie externe deskundigen en twee bestuursleden van de culturele raad, beslist eensgezind de titel aan Georges Puimège toe te kennen.

De rede van jurylid Bert Vervaeet bij deze toekenning behelst tegelijk een uitzonderlijke synthese en grondige analyse van het leven van de laureaat, geheel en al in dienst van de gemeenschap en de wetenschap. Hier de tekst, in glans en glorie voor Georges Puimège.

”Iemand die zich in de deelgemeente Zaffelare en daarbuiten gedurende tientallen jaren bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt op meerdere terreinen van onze cultuur, is Georges Puimège.

Daarom stel ik hem voor als kandidaat voor de prijs van cultuurlaureaat van Lochristi.

Georges Puimège werd geboren te Zaffelare op 1 oktober 1915. Hij deed middelbare studies bij de Paters Picpussen te Aarschot en werd nadien bediende aan het Ministerie van Landbouw en aan het Ministerie van Onderwijs. In 1962 tot 1980 was hij correspondent bij de vorsing in het Rijksarchief te Gent. Hij is thans op rust, maar bewijst nog altijd dienst aan geïnteresseerden in plaatselijke geschiedenis. Hij verblijft in zijn ouderlijk huis te 9080 Zaffelare, Zaffelaredorp 30.

De culturele prestaties van Georges Puimège situeren zich vooral op het vlak van de culturele animatie, de kennis en het behoud van ons historisch en cultureel patrimonium, de zang, de film en het toneel. Ik breng zijn activiteiten samen rond drie terreinen: lidmaatschap van de plaatselijke koren, het bestuur van de Koninklijke Cultuurvereniging Sint-Cecilia en zijn enorme inzet als heemkundige.

In 1936 werd de kandidaat actief lid van het Zaffelaars Sint-Ceciliakoor, dat toen vooral Gregoriaanse kerkzang verzorgde. Leden van dit koor brachten ook toneel- en zangavonden. Een van de hoogtepunten was “Kinderen van ons volk” van Anton Coolen, dat herhaalde malen werd opgevoerd te Zaffelare,

maar ook op meerdere andere plaatsen in de loop van de jaren 1947-1949. In de lijst van de medewerkers en acteurs vinden we steeds opnieuw de naam terug van Georges Puimège.

Nadat in 1968-1969 een meisjeskoor was opgericht, ontstond daaruit in 1978 het "Gemengd Sint-Ceciliakoор van Zaffelare", dat sindsdien een belangrijke rol speelt in het culturele leven van de deelgemeente en daarbuiten. Ook hier was Georges Puimège jarenlang en tot voor kort een van de actieve leden. Het was deze groep die in 1979 startte met de verbroedering met de "Akkordeonvereniging" van Leingarten uit Baden-Wurtemberg. Daaruit groeiden vele en echte banden tussen Leingarten en Zaffelare.

Voor zijn verdiensten als kerkzanger en andere diensten aan de kerk werd aan Georges Puimège in november van dit jaar door het Bisdom Gent het gouden ereteken van Sint-Bavo toegekend.

Ondertussen was uit het Sint-Ceciliakoор de Cultuurvereniging ontstaan, die later de "Koninklijke Cultuurvereniging Sint-Cecilia" zou worden (1955-1985). Gedurende vijftienvierentwintig jaar, van 1955 tot 1981, was Georges Puimège een van de meest actieve bestuursleden. Deze vereniging heeft in de loop der jaren vele tientallen culturele activiteiten georganiseerd: voordrachten, toneelavonden, filmvoorstellingen, muziekkuitvoeringen, wandelingen, enz. Men werkte ook samen met vele andere verenigingen, zoals b.v. met de plaatselijke K.W.B. voor de organisatie van tentoonstellingen. Ook hier vindt

men Georges Puimège steeds opnieuw als mede-organisator, acteur, spreker, schrijver, fotograaf of filmmaker. Uit mijn uitvoerige documentatie daarover geef ik in bijlage enkele voorbeelden.

Georges Puimège is vooral bekend als heemkundige. Als bediende op het Rijksarchief te Gent was hij de gewaardeerde leeszaalbewaker, die speciaal de nieuwkomers wist op te vangen met raad en daad en die vriendelijk de beginners hielp, die last hadden met het oude schrift. Hij had er een eigen fichenstelsel aangelegd, waarin hij voor allerlei onderwerpen referenties verzamelde en zo soms onvermoede bronnen wist aan te duiden. Menig historicus en heemkundige bleven hem dankbaar voor al zijn bereidwillige hulp.

Ook thuis en in zijn vrije uren stelde hij zich ten dienste van leerlingen, studenten en andere geïnteresseerden. Hij verzamelde een uitgebreide documentatie over Zaffelare en de omliggende dorpen, waarvan iedereen gebruik mocht en mag maken. Door zijn hulp konden o.m. drie licentiaatsverhandelingen over Zaffelare met succes grondiger worden uitgewerkt.

Georges Puimège was bezorgd om de goede bewaring van ons historisch erfgoed. Zo nam hij het initiatief tot, of werkte hij mee aan de beschermingsprocedure van meerdere waardevolle gebouwen. Hij stimuleerde mensen tot het behoud en de restauratie van hun eigendommen. Hij heeft ook geholpen bij de ordening en inventarisatie van archieven zoals het kerkarchief van Zaffelare. Door zijn toedoen werden

meerdere documenten en ook familie- en bedrijfsarchieven gedeponerd in de betreffende rijksarchieven. Het strekt hem tot eer dat hij er steeds de voorkeur aan gaf om de voorwerpen en archiefstukken te schenken aan musea of archiefdepots, eerder dan deze te verkopen aan particuliere verzamelaars.

Hij was de voortrekker van de Heemkundige Kring Silva Meentocht, die samenwerkte met de reeds vermelde Koninklijke Cultuurvereniging Sint-Cecilia. Daarin heeft hij vele heemkundige avonden georganiseerd, wandelroutes en brochures opgesteld en tentoonstellingen helpen inrichten. De heemkundige films zoals "Het land der donken" werden ook in omliggende gemeenten vertoond.

Georges Puimège was de stuwende kracht achter meerdere eenmalige heemkundige evenementen, waaronder speciaal dient vermeld de zeer geslaagde viering van 750 jaar parochie Zaffelare in 1971. Hij werkte ook mee aan heemkundige initiatieven in de omgeving, o.a. te Mendonk en te Desteldonk.

Het gemeentebestuur van Zaffelare en later van Lochristi en het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen konden op hem beroep doen om verantwoorde namen te geven aan straten en wegen, zoals in het Provinciaal Domein Puyenbroeck. Ook het ontwerp van het wapenschild van Groot-Lochristi gaat op hem terug. Het gemeentebestuur van Zaffelare en vanaf 1977 Lochristi heeft menige (aan)vraag op heemkundig, historisch of familiekundig gebied naar

hem doorgespeeld en hij ging daarop in zoveel als hij kon.

Georges Puimège heeft veel gepubliceerd, waaronder meerdere artikelen in het "Jaarboek van de Heemkundige Kring de Oost-Oudburg" en vele bijdragen in "Vuurtoeren" (Zaffelare). Verder leverde hij bijdragen in J. WEYNS, "*Volkshuisraad in Vlaanderen*", "Pajottenland", "Oostvlaamse Zanten", "Jaarboek van de Heemkundige Kring Oud-Wachtebeke", in catalogi van tentoonstellingen, enz. Hij zorgde voor de uitgave van "*Zaffelare in oude prentkaarten*" en was de mede-auteur van "*De parochie Zaffelare van haar stichting tot nu 1221-1971*" en van "*Gedenkalbum van de gemeente Zaffelare 1918-1976*".

Nadat Georges Puimège met pensioen ging, verschenen van hem drie boeken, telkens met veel belangstelling ontvangen, over aspecten van Zaffelare:

- "*De straten van Zaffelare. Van bos Meentocht tot geordend stratennet*" (1986)
- "*Oude herbergen te Zaffelare*" (1989)
- "*Honderd jaar sierteelt te Zaffelare 1890-1990*" (1991)

Georges Puimège heeft ijverig en zonder enig winstbejag een grote bijdrage geleverd in het heemkundig en historisch bewustzijn van zijn omgeving. Het Verbond van Kringen voor Heemkunde in Oost-Vlaanderen heeft daarvoor reeds zijn waardering uitgedrukt door hem in 1993 de "Reinaertprijs" toe te kennen.

Samen met de Latijnse schrijver mag Georges Puimège terecht verzuchten:

“Non perdidi diem” - “Ik heb geen dag (onbenut) verloren (laten gaan)”. Nu hij nog bejaard, maar goed van geest bij ons is, zou ik graag hebben dat de Culturele Raad van Lochristi hem erkentelijk zou zijn voor alles wat hij op cultureel gebied voor zijn omgeving heeft gepresteerd. Graag wil ik hem voorstellen en aanbevelen als kandidaat voor de eerste prijs van cultuurlaureaat van Lochristi.”

De voorzitter van de Culturele Raad, Leon Matthijs, overhandigt na de sprakelende rede de trofee aan de uitverkorene.

In het Museum van Volkskunde berusten vele voorwerpen van de familie Puimège i.v.m. zijn publicaties in ons orgaan.

Het archief en het museum Georges Puimège

Jaren geleden beslist de heem- en volkskundige zijn historische verzameling, torenhoge mappen over alle mogelijke onderwerpen aan het gemeentebestuur van Zaffelare te schenken, met een voorwaarde dat de collectie ter plaatse blijft.

Hij ruilt op 1 september zijn woning in het dorp voor het nabijgelegen rustoord Sint-Vicentius. Einde 1998 verkrijgt het gemeentebestuur via de familie en de heer A. Vervaet het uitgebreid archief, geschiedkundige boeken, schilderijen, een kast, decoraties, afdrukken van zegels, kaarten, affiches, enz. enz. Alles wordt overgebracht naar het gemeentehuis van Zaffelare. Schepen Mieke Van

Hecke betitelt het geheel als “Het museum Puimège”.

Zijn naam en faam zijn zorgvuldig in eer gehouden.

Publicaties van G. Puimège in Oostvlaamse Zanten:

Bijdrage tot de geschiedenis van het Ambachtelijk Beroep KOPERSLAGER. Hfdst. II. De koperslagerij van Alfons Puimège en Zonen te Zaffelare.

LVI (1981) 131-145, 6 ill.

Werkwijze bij het maken van een brouwerijketel.

LVIII (1983) 133-136, 5 ill.

Biografie:

R. van der Linden en M. Daem. De auteur Georges Puimège.

LVI (1981) 145-146, 1 ill.